

“UŞAQLARA QARŞI ZORAKILIĞIN QARŞISININ EFFEKTİV ŞƏKİLDƏ ALINMASI VƏ CAVAB TƏDBİRLƏRİNİN GÖRÜLMƏSİ ÜÇÜN MİLLİ SİSTEMLƏRİN GÜCLƏNDİRİLMƏSİ” LAYİHƏSİ

2024

İLLİK

HESABAT

01.01.2024
31.12.2024

hər bir uşaq üçün

Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi ilə əməkdaşlıqda UNİCEF Azərbaycan ofisinin dəstəyi və tərəfdaşlığı ilə **“Uşaqlara qarşı zorakılığın qarşısının effektiv şəkildə alınması və cavab tədbirlərinin görülməsi üçün milli sistemlərin gücləndirilməsi” layihəsi çərçivəsində** Penitensiar Xidmətin Tərbiyə Müəssisəsində, həm Bakı İstintaq Təcridxanasında saxlanılan, həm də Probasiya Xidmətində qeydiyyatda olan yetkinlik yaşına çatmayanlarla, habelə riskli davranışa meyilli olan, İcra hakimiyyətləri yanında YYÇİHMK tərəfindən yönləndirilən, həmçinin Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən rəsmi siyahı əsasında göndərilən Polis idarələrində profilaktik qeydiyyatda olan uşaqlarla sosial-psixoloji reabilitasiya və hüquqi yardım fəaliyyətini həyata keçirmişdir.

Mündəricat

Layihənin təsviri və ümumi məqsədi	01
Xidmət göstərilən uşaq qrupları və sayı	02
Penitensiar Xidmətin Tərbiyə Müəssisəsində keçirilən fəaliyyətlərin hesabatı	03
Tərbiyə Müəssisəsində həyata keçirilən sosial, psixoloji və hüquqi fəaliyyətlər	06
Probasiya Xidmətində qeydiyyatda olan yetkinlik yaşına çatmayanlarla (YYÇ) aparılan işlərin hesabatı	08
Probasiya Xidmətində qeydiyyatda olan və İstintaq Təcridxanasında saxlanılan YYÇ-larla işlərin hesabatı	10
Qeydiyyatda alınmış və sosial-psixoloji reabilitasiyaya cəlb olunmuş qanunla münaqişədə olan uşaqların statistikasi	12
Hüquqi xidmətlər	13
Ailələrlə İş üzrə 2024-cü ildə Gördüyümüz İşlər və Nəticələr	15
Təhsil Hüquqlarının Müdafiəsi	16
Polis İdarələrində Profilaktik Qeydiyyatda Olan Uşaqların Ailələri ilə İş	17
Reintegrasiya	19
Hüquqi yardım	20
Yuvenal Ədliyyə Mərkəzi və Probasiya Xidməti Əməkdaşlığı Çərçivəsində Hüquqi Yardım və Reabilitasiya	21
Layihənin İcrası Müddətində Əldə Edilən Uğurlu Nəticələr	23
İxtisaslaşdırılmış Təlimlər və Görüşlərdə İştirak	24
Yuvenal Ədliyyə Mərkəzinin Əməkdaşlıq Etdiyi Qurumlar	25
Görülən işlər və həyata keçirilən fəaliyyətlər barədə mütəmadi sosial şəbəkə səhifələrində və KİV-də məlumatlar	26
Layihənin İcrası Müddətində Rast Gəlinən Çətinliklər	27
Uğurlu Keyslərin Təsviri	28
Görüşlərin Foto Hesabatı	

Layihənin Təsviri:

Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi ilə əməkdaşlıqda, UNICEF Azərbaycan ofisinin dəstəyi və tərəfdaşlığı ilə həyata keçirilən “Uşaqlara qarşı zorakılığın qarşısının effektiv şəkildə alınması və cavab tədbirlərinin görülməsi üçün milli sistemlərin gücləndirilməsi” layihəsi çərçivəsində bir sıra sosial-psixoloji reabilitasiya və hüquqi yardım tədbirləri həyata keçirilmişdir. Bu tədbirlər Penitensiar Xidmətin Təbiyyə Müəssisəsində, Bakı İstintaq Təcridxanasında saxlanılan, Probasiya Xidmətində qeydiyyatda olan və müxtəlif risk qruplarına aid olan uşaqları əhatə etmişdir.

Ümumi məqsəd:

Layihənin əsas məqsədi uşaqların hüquqlarını qorumaq, onların reabilitasiyasını təmin etmək və cəmiyyətə reinteqrasiyasını dəstəkləmək üçün sosial, psixoloji və hüquqi dəstək mexanizmlərinin gücləndirilməsi olmuşdur. Bu fəaliyyətlər uşaqların davranışlarının müsbət dəyişməsi və gələcəkdə hüquq pozuntularının qarşısının alınması baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır.

KƏMALƏ AŞUMOVA
İCRAÇI DİREKTOR

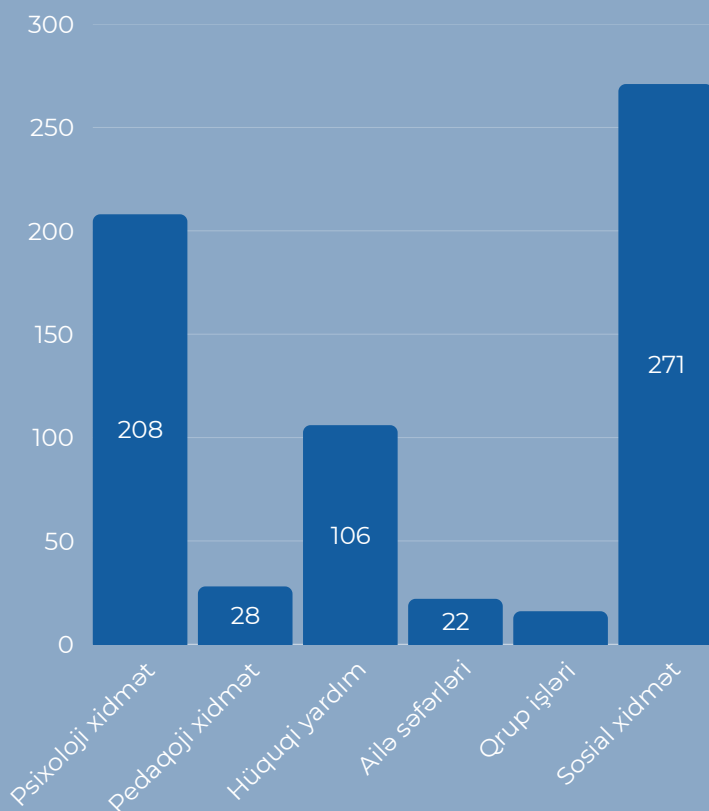
XİDMƏT GÖSTƏRİLƏN UŞAQ QRUPLARI VƏ SAYI

2024-cü ilin yanvar-dekabr ayları
ərzində ümumilikdə 293 uşaq
reabilitasiya və yardım xidmətinə
cəlb edilmişdir.

Xidmətlərin növləri və statistikası

2024-cü ildə Yuvenal Ədliyyə Mərkəzi tərəfindən göstərilən xidmətlərin ümumi statistikası:

Tərbiyə Müəssisəsində fəaliyyətlər:

2024-cü il ərzində Tərbiyə Müəssisəsində olan uşaqlarla fərdi sosial-psixoloji söhbətlər və qrup işləri aparılmış, həmçinin hüquqi yardım göstərilmişdir. Bu işlər çərçivəsində:

- Hüquqi yardıma ehtiyacı olan uşaqlar müəyyən edilmiş və hüquqşünas tərəfindən dəstək göstərilmişdir.
- Qrup işlərinin məqsədi uşaqlar arasında ünsiyyət balansını yaratmaq, psixoloji vəziyyəti qiymətləndirmək və onların öz fikirlərini ifadə edə bilməsi üçün şərait yaratmaq olmuşdur.

Penitensiar Xidmətin Tərbiyə Müəssisəsində keçirilən fəaliyyətlərin hesabatı

Cari ildə keçirilən qrup işləri və tədbirlər

Penitensiar Xidmətin Tərbiyə Müəssisəsində cəza çəkən uşaqların reabilitasiyası və sosial-emosional inkişafının dəstəklənməsi məqsədilə aşağıdakı qrup işləri və tədbirlər həyata keçirilmişdir:

- "Diqqətin konsentrasiyasının müəyyənləşdirilməsi" qrup oyunu.
- "Zərərli vərdişlərin insan orqanizminə təsiri" mövzusunda maarifləndirici təlim.
- "Uşaq hüquqları insan hüququdur" adlı hüquqi təlim.
- "Asudə vaxtın səmərəli təşkili" mövzusunda praktiki təlim.
- "Yetkinlik yaşına çatmayanların peşə hazırlığı və ixtisas seçimi" mövzusunda maarifləndirmə.
- "Motivasiya Nitqi" – Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Gününə həsr olunmuş tədbir.
- Uşaqların təxəyyül və şəxsi xüsusiyyətlərinin qiymətləndirilməsi üçün "Şəkilləri tamamla" proyektiv metodikası tətbiq edilmişdir.
- Uşaq Hüquqları Aylığı çərçivəsində 6 noyabrda 2 hissəli yarış formatında qrup işi keçirilmişdir.

Uşaqların statusu və reinteqrasiya:

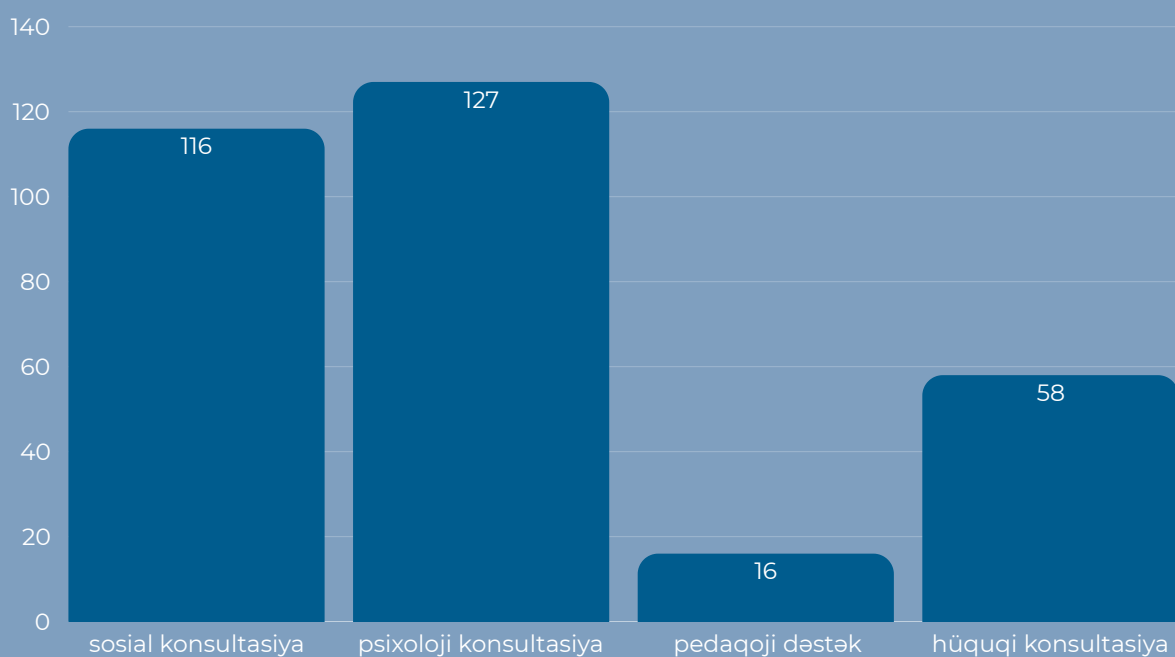
- 19 uşaq cəza müddətinin 2-3 ildən çox qalması səbəbindən böyüklər üçün nəzərdə tutulan cəzaçəkmə müəssisələrinə köçürülmüşdür.
- 5 uşaq cəza müddətini tamamlayaraq azadlığa buraxılmışdır.
- Azadlığa buraxılmış 3 uşaq üçün reinteqrasiya prosesinə dəstək məqsədilə Yuvenal Ədliyyə Mərkəzində reabilitasiya xidmətləri göstərilmiş, həmçinin onların işlə təmin olunmasına kömək edilmişdir.

Cəzaçəkmə müəssisəsində göstərilən xidmətlərin statistikasi

38 uşaqla aparılmış fəaliyyətlər

NƏTİCƏLƏR VƏ TÖVSIYƏLƏR

Bu fəaliyyətlər uşaqların cəzaçəkmə dövründə sosial, psixoloji və hüquqi biliklərini artırmaqla, onların cəmiyyətə yenidən integrasiyasına dəstək olmuşdur. Sosial və psixoloji dəstək onlara öz potensiallarını dərk etməyə, hüquqi biliklər isə hüquqlarını və vəzifələrini daha yaxşı başa düşməyə imkan yaratmışdır.

Təklif olunur ki, gələcəkdə uşaqların sosial adaptasiyasını gücləndirmək üçün peşə təhsili və məşğulluq dəstəyi sahəsində proqramlar həyata keçirilsin. Bu təşəbbüslər onların əmək bazarına daxil olmasını və maliyyə müstəqilliyini təmin edərək cəmiyyətə uğurla reintegrasiya olunmalarına kömək edəcəkdir.

Tərbiyə Müəssisəsində həyata keçirilən sosial, psixoloji və hüquqi fəaliyyətlər

Sosial xidmətlər:

Yuvenal Ədliyyə Mərkəzinin sosial işçiləri uşaqların ehtiyaclarını dəyərləndirərək, onların müvafiq xidmətlərdən yararlanmasını və problemlərinin həlli istiqamətində lazımi dəstəyin göstərilməsini təmin etmişdir. Tibbi yardıma ehtiyacı olan uşaqların lazımi müayinə və müalicələrə yönləndirilməsi də sosial işçilərin iştirakı ilə həyata keçirilmişdir.

Psixoloji xidmətlər:

- İlk psixoloji qiymətləndirmə: Mərkəzin psixoloqu tərəfindən hər bir uşaqla fərdi psixoloji konsultasiya aparılmışdır. Bu prosesdə onların fərdi-psixoloji xüsusiyyətləri və aqressiv davranışlarının istiqamətləri müəyyən edilmişdir.
- Psixoterapiya: Psixoloji ehtiyacı olan uşaqlar müəyyən edilərək onlara mütəmadi olaraq psixoterapiya tətbiq olunmuşdur.

Hüquqi xidmətlər:

- Məhkəmə məsələləri ilə bağlı hüquqi məsləhətlər:
 - Tərbiyə Müəssisəsinə edilən səfərlər zamanı Mərkəzin hüquqşünası uşaqlarla görüşmüş, onların məhkəmə hökmləri və qərarları ilə bağlı hüquqi məsləhətlər vermişdir.
 - İki uşağın işinə dair apellyasiya və kassasiya şikayətlərinin hazırlanması üçün hüquqşünas valideynlərə dəstək göstərmişdir.
- Mülki-hüquqi problemlərin həlli:
 - Uşaqların və ailələrinin hüquqi problemləri araşdırılmış və onların həlli istiqamətində valideynlərə və qəyyumlara məsləhətlər verilmişdir.
 - Valideyn və qəyyumlarla Yuvenal Ədliyyə Mərkəzində görüşlər təşkil edilmiş, hüquqi yardımla bağlı konkret hədəflər müəyyənləşdirilmişdir.

NƏTİCƏLƏR VƏ TÖVSIYƏLƏR

- Psixoloji və hüquqi xidmətlərin davamlı olması uşaqların reabilitasiya prosesinə müsbət təsir göstərmişdir.
- Ailə ilə əlaqələrin gücləndirilməsi, uşaqların reabilitasiyası və sosial reinteqrasiyasını asanlaşdırmaq məqsədilə valideynlərin dəstəklənməsi vacibdir.
- Gələcəkdə daha geniş hüquqi məlumatlandırma proqramlarının həyata keçirilməsi və uşaqlar üçün əlavə peşə hazırlığı imkanlarının yaradılması təklif olunur.

Bu fəaliyyətlər, cəza çəkən uşaqların hüquqlarının qorunması, onların sosial adaptasiyası və gələcəkdə cəmiyyətə reinteqrasiyasını təmin etmək məqsədini hədəfləmişdir.

Probasiya Xidmətində qeydiyyatda olan yetkinlik yaşına çatmayanlarla (YYÇ) aparılan işlərin hesabatı

Başlıca fəaliyyətlər:

Yuvenal Ədliyyə Mərkəzi Probasiya Xidmətində qeydiyyatda olan 81 YYÇ ilə iş aparmışdır. Bu çərçivədə aşağıdakı fəaliyyətlər həyata keçirilmişdir:

1. İlk qiymətləndirmə və qeydiyyat:

- Uşaqlarla ilkin sosial-psixoloji tanışlıq və konsultasiyalar keçirilmişdir.
- Valideynlərlə görüşlər təşkil edilmiş və reabilitasiya prosesinə dair razılıq ərizələri imzalanmışdır.
 - Reabilitasiya üçün tarixlər qeydə alınaraq işlər başlanmışdır.

2. Şəxsi sənədlərin əldə edilməsi:

- 16 uşağın şəxsi sənədləri (şəxsiyyət vəsiqələri, ilkin hərbi qeydiyyat sənədləri, doğum haqqında şəhadətnamələr və s.) əldə edilmişdir.

3. Ailə səfərləri

- Qeydiyyatda alınmış YYÇ-in ailələrinə səfərlər edilərək ümumi şəraitin qiymətləndirilməsi aparılır

4. Ailə səfərləri:

- Qeydiyyatda alınmış YYÇ-in ailələrinə səfərlər edilərək ümumi şəraitin qiymətləndirilməsi aparılır

5. Məhkəmə müraciətləri:

- Uğurlu sosial-psixoloji reabilitasiyadan sonra 1 YYÇ-nin cəzanın çəkilməmiş hissəsindən şərti azad edilməsi üçün Nizami Rayon Məhkəməsinə müraciət edilmiş, lakin rədd cavabı alınmışdır. Hazırda iş üzrə apellyasiya şikayətinin hazırlanması davam etdirilir.

Ailə və uşaqlarla iş:

• Reabilitasiyadan imtinalar:

- 21 ailə sosial-psixoloji reabilitasiyadan imtina etmişdir.
- Mərkəzə gəlməkdən imtina edən uşaqlar haqqında Bakı şəhər Probasiya İdarəsinə rəsmi məlumat verilmiş, müvafiq tədbirlər birgə görülmüşdür.

• Regionlardan olan ailələrlə onlayn iş:

- Regionda yaşayan uşaqlar və onların ailələri ilə probatorların dəstəyi ilə onlayn görüşlər keçirilmişdir.
- Psixoloji xidmət göstərmək mümkün olmasa da, sosial ehtiyaclar müəyyən edilmiş, sənədlərin hazırlanmasında və hüquqi məsələlərdə yardım göstərilmişdir.

NƏTİCƏLƏR VƏ TÖVSIYƏLƏR

- **Nəticələr:**

- Probasiya xidmətində qeydiyyatda olan uşaqlarla mütəşəkkil iş onların reabilitasiyası və sosial ehtiyaclarının qarşılanmasında əhəmiyyətli təsir göstərmişdir.
- Uğurlu reabilitasiya işləri müəyyən uşaqların hüquqi vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına zəmin yaratmışdır.

- **Təvsiyələr:**

- Reabilitasiyadan imtina edən ailələrlə maarifləndirmə işləri aparılmalı, onların iştirakını təşviq etmək üçün əlavə dəstək mexanizmləri hazırlanmalıdır.
- Regionlardan olan uşaqlar və ailələri üçün onlayn xidmətlərin effektivliyini artırmaq üçün resurslar və metodikalar inkişaf etdirilməlidir.
- Məhkəmə proseslərində hüquqi dəstəyin genişləndirilməsi və daha təsirli müdafiə strategiyaları tətbiq olunmalıdır.

Bu fəaliyyətlər, Probasiya Xidmətində qeydiyyatda olan uşaqların sosial reabilitasiyasını və hüquqlarının müdafiəsini təmin etmək məqsədi daşıyır.

Probasiya Xidmətində qeydiyyatda olan və İstintaq Təcridxanasında saxlanılan YYÇ-larla işlərin hesabatı

Probasiya Xidmətində qeydiyyatda olan YYÇ-larla aparılmış qrup terapiyaları və təlimlər:

2024-cü il ərzində Probasiya Xidmətində qeydiyyatda olan uşaqların reabilitasiyası məqsədilə aşağıdakı mövzular üzrə qrup terapiyaları və təlimlər keçirilmişdir:

- Aqressiya və onun idarə olunması
- “Özünü inkişaf” psixoloji inkişaf təlimi
- “Təhsil hüququnun təmin edilməsi, peşə hazırlığı və əmək bazarına inteqrasiya” təlimi
- “İmtahan stressinə qalib gələcəyik” mövzusunda qrup işi
- “Motivasiya Nitqi” (Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Gününə həsr olunmuş tədbir)
- Zərərli vərdislərdən və onların həyatımıza təsiri
- Sağlam həyat tərzinin üstünlükləri

İstintaq Təcridxanasında saxlanılan YYÇ-larla aparılmış işlər:

2024-cü il ərzində Bakı İstintaq Təcridxanasında saxlanılan 59 uşaqlarla sistemativ işlər həyata keçirilmişdir.

İlkin görüşlər və dəstək:

- Hüquqşünas, psixoloq və sosial işçi tərəfindən uşaqlarla ilkin görüşlər keçirilmişdir.
- Hüquqi dəstəyə ehtiyacı olan uşaqların valideynləri ilə əlaqə saxlanılmış, Yuvenal Ədliyyə Mərkəzində görüşlər təşkil edilmişdir.
- Hüquqlarının müdafiəsi üçün məhkəmə proseslərində iştirak təmin olunmuşdur.

Psixoloji konsultasiyalar:

- Psixoloji yardıma ehtiyacı olan uşaqlar müəyyən edilmiş, hər səfərdə onlarla fərdi psixoloji konsultasiyalar aparılmışdır.

Hüquqi müdafiə:

- Hal-hazırda bir uşağın hüquqları məhkəmədə Mərkəzin hüquqşünası tərəfindən müdafiə olunur.

Yaranmış çətinliklər və dəyişikliklər:

- Cari ilin iyul ayına qədər bəzi azyaşlılar Bakı İstintaq Təcridxanasında böyüklərlə birgə saxlanılmışdır. Bu, məhkumu sayının çoxluğu və uşaqların hüquqlarının təmin olunmasında çətinliklər yaratmışdır.
- İyul ayından etibarən təqsirləndirilən azyaşlıların Tərbiyə Müəssisəsinə köçürülməsi bu problemlərin həllinə və uşaqların hüquqlarına daha uyğun şəraitin təmin olunmasına kömək etmişdir.

NƏTİCƏLƏR VƏ TÖVSIYƏLƏR

Nəticələr:

- Probasiya Xidmətində qeydiyyatda olan və İstintaq Təcridxanasında saxlanılan uşaqlarla işlər onların sosial və psixoloji reabilitasiyasına müsbət təsir göstərmişdir.
- Təqsirləndirilən azyaşlıların Tərbiyə Müəssisəsinə köçürülməsi uşaqyönümlü yanaşmanın daha yaxşı təmin edilməsinə şərait yaratmışdır.

Təvsiyələr:

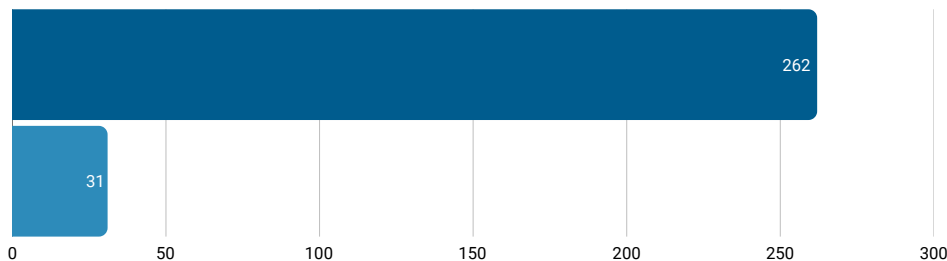
- İstintaq mərhələsində olan YYÇ-ların hüquqlarının daha yaxşı müdafiəsi üçün hüquqi dəstək mexanizmləri genişləndirilməlidir.
- Psixoloji xidmətlərin effektivliyini artırmaq məqsədilə əlavə resurs və metodikalar hazırlanmalıdır.
- Qrup terapiyalarının sayının artırılması və daha çox uşağın bu prosesə cəlb olunması tövsiyə olunur.

The screenshot shows a Zoom meeting interface. On the left, a presentation slide titled "Uşaqyönümlü ədalət mühakiməsi" (Child-oriented justice) is displayed. The slide features an image of a person writing on a document next to a scale of justice and a small figure of a child. The text on the slide lists three points:

- Uşağın hüquqlarına, o cümlədən etibarlı məhkəmə araşdırması,
- icraatda iştirak etmək və onu başa düşmək hüquqlarına,
- şəxsi və ailə həyatına, şərəf və ləyaqətinə hörmət hüququna əməl edən ədalət mühakiməsidir.

On the right side of the screen, a grid of 20 participants is visible, each in their own video frame. The participants are mostly men in suits, with a few women. The Zoom interface at the bottom shows various controls like microphone, video, chat, and a list of participants.

Qeydiyyatata alınmış və sosial-psixoloji reabilitasiyaya cəlb olunmuş qanunla münaqişədə olan uşaqların statistikası

Ümumi məlumat:

2024-cü ilin yanvar-dekabr aylarında Yuvenal Ədliyyə Mərkəzi tərəfindən **293** nəfər qanunla münaqişədə olan uşaq sosial-psixoloji reabilitasiyaya cəlb olunmuşdur:

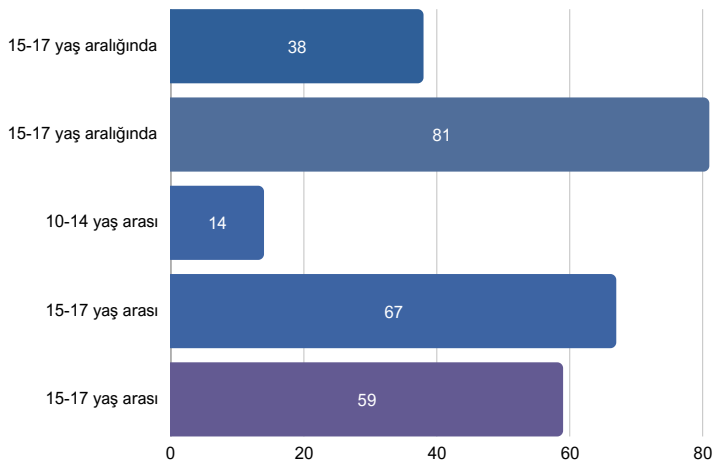
Yaş və cins kateqoriyaları üzrə statistikalar:

Ümumi məlumat:

2024-cü ilin yanvar-dekabr aylarında Yuvenal Ədliyyə Mərkəzi tərəfindən **293** nəfər qanunla münaqişədə olan uşaq sosial-psixoloji reabilitasiyaya cəlb olunmuşdur:

Tərbiyə Müəssisəsində sosial-psixoloji reabilitasiya:

- Tərbiyə Müəssisəsində sosial-psixoloji reabilitasiya
- Probasiya Xidmətindən yönləndirilmiş uşaqlar
- Polis tərəfindən profilaktik qeydiyyatata alınmış uşaqlar
- İstintaq Təcridxanasında sosial-psixoloji reabilitasiya

Yaş və cins kateqoriyaları üzrə statistikalar

Tərbiyə Müəssisəsində sosial-psixoloji reabilitasiya:

- 15-17 yaş aralığında: 38 nəfər (38 kişi)

Probasiya Xidmətindən yönləndirilmiş uşaqlar:

- 15-17 yaş aralığında: 81 nəfər (2 qadın, 79 kişi)

Polis tərəfindən profilaktik qeydiyyatata alınmış uşaqlar:

- 10-14 yaş arası: 14 nəfər (2 qadın, 12 kişi)
- 15-17 yaş arası: 67 nəfər (11 qadın, 56 kişi)

İstintaq Təcridxanasında sosial-psixoloji reabilitasiya:

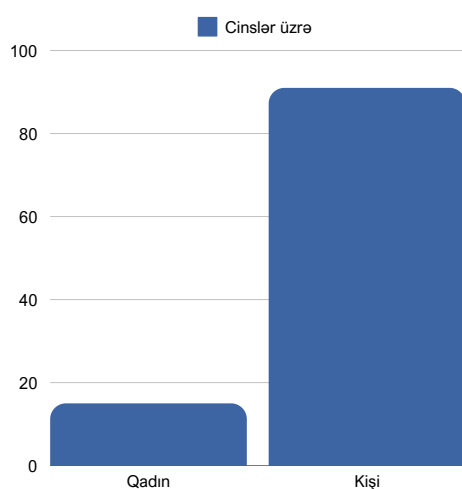
- 15-17 yaş aralığında: 59 nəfər (59 kişi)

Digər qurumlar (AUQX, RİH, məktəblər və s.)

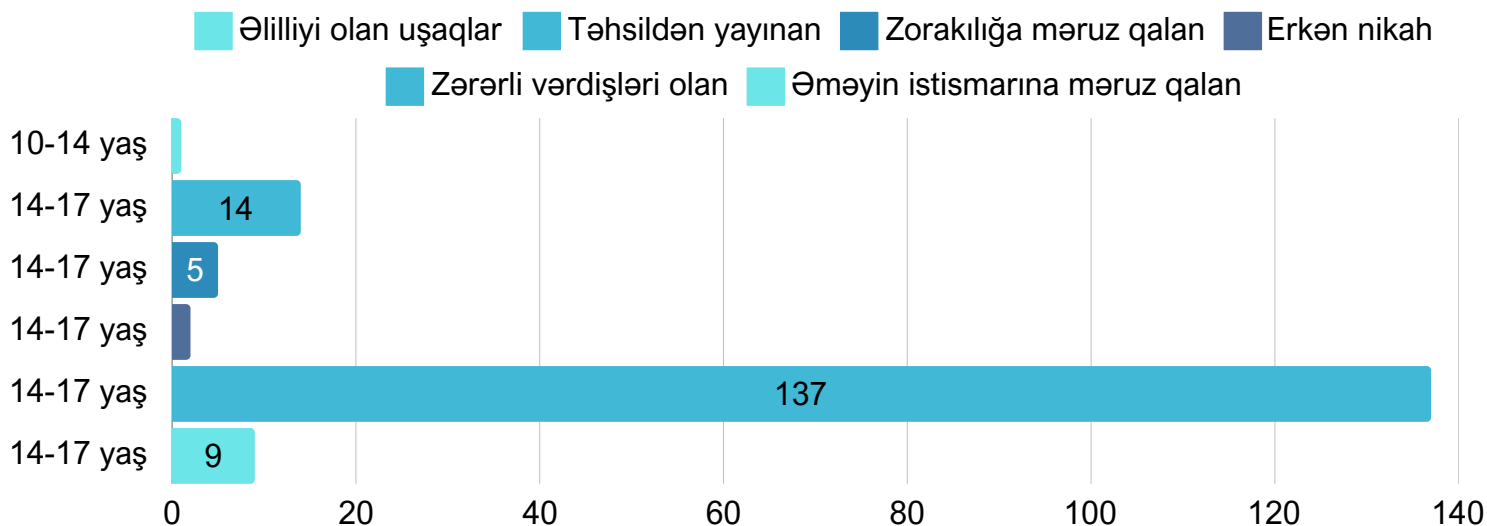
- 34 YYÇ (16 qadın, 19 kişi)
- 10-14 yaş arası: 15 nəfər (7 qadın, 8 kişi)
- 15-17 yaş arası: 19 nəfər (9 qadın, 11 kişi)

Hüquqi xidmətlər: 2024-cü ildə göstərilən ümumilikdə 106 hüquqi xidmətin bölgüsü

- **Cinslər üzrə:** 15 qadın, 91 kişi
- **Yaş kateqoriyası:**
 - 10-14 yaş aralığında: 6 qadın, 15 kişi
 - 15-18 yaş aralığında: 9 qadın, 76 kişi

NƏTİCƏLƏR VƏ TÖVSIYƏLƏR

1. **Reabilitasiya tədbirlərinin genişləndirilməsi:** Statistikaya əsasən, daha çox kişi uşaqlar qanunla münaqişədədir. Bu qrupa xüsusi diqqət yetirilməlidir.
2. **Profilaktik tədbirlər:** Erkən nikah, zorakılıq, və zərərli vərdişlərin qarşısını almaq üçün məlumatlandırıcı kampaniyalar və maarifləndirici təlimlər artırılmalıdır.
3. **Hüquqi və sosial dəstəyin artırılması:** Xüsusilə erkən nikah, zorakılıq və əməyin istismarı ilə üzləşən uşaqlar üçün hüquqi müdafiə və sosial proqramlar daha da gücləndirilməlidir.
4. **Əlilliyi olan uşaqlar üçün dəstək:** Xüsusi ehtiyacı olan uşaqlar üçün xüsusi proqramlar hazırlanmalıdır.

Ailələrlə iş üzrə 2024-cü ildə Gördüyümüz İşlər və Nəticələr

Valideynlərlə İlk Görüşlər və Razılıq Ərizələrinin Alınması

- Yuvenal Ədliyyə Mərkəzi tərəfindən probasiya xidmətində qeydiyyatda olan YYÇ-ların valideynləri ilə ilkin görüşlər təşkil edilmişdir.
- Görüşlərdə layihənin məqsədi, övladlara ediləcək dəstək, və göstəriləcək sosial, psixoloji və hüquqi xidmətlər haqqında ətraflı məlumat verilmişdir.
- Razılıq ərizələri həm valideynlərdən, həm də yeniyetmələrdən alınmışdır.

Ailələrə Səfərlər və Qiymətləndirmə İşləri

- Cari ildə 22 yeniyetmənin ailəsinə səfər edilərək yaşayış şəraiti, ailədaxili münasibətlər və ailənin digər üzvləri ilə əlaqədar qiymətləndirmələr aparılmışdır.
- 3 yeniyetmənin təhsil aldığı məktəbə səfər edilərək məktəbdaxili münasibətlər qiymətləndirilmişdir.
- Valideynlərin işləməsi səbəbindən mütəmadi görüşlər mümkün olmadıqda, telefon vasitəsilə əlaqə saxlanılmışdır.

Reabilitasiya və Reintegrasiya İşləri

- Cəzaçəkmə müddətini tamamlamış YYÇ-ların valideynləri ilə görüşlər təşkil edilmiş, müəssisədən çıxan yeniyetmələrin reabilitasiyası və reintegrasiyası üçün davamlı fəaliyyətlərə cəlb edilmələri təmin edilmişdir.
- 70-dən çox görüş təşkil edilmişdir: probasiya xidmətində qeydiyyatda olan, istintaq təcridxanasında saxlanılan, polis idarələrində profilaktik qeydiyyatda olan və riskli davranışa meyilli YYÇ-ların ailələri ilə iş aparılmışdır.

Hüquqi Yardım və Hüquqların Müdafiəsi

- Probasiya nəzarətində olan uşaqlar və valideynləri ilə görüşlər keçirilib hüquqi problemlərinin həlli üçün dəstək verilmişdir.
- Məhkəmə prosesləri davam edən YYÇ-ların işləri hüquqşünaslar tərəfindən araşdırılmış və məhkəmələrdə hüquqi müdafiə göstərilmişdir.

Sənədləşmə Yardımı

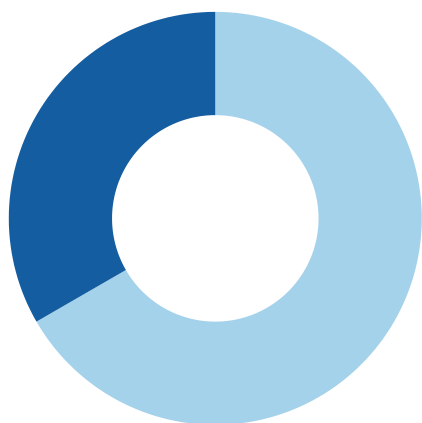
- Uşaqların şəxsiyyət vəsiqələrinin yenilənməsi, hərbi qeydiyyatda alınması, doğum haqqında şəhadətnamələrin bərpası və yaşayış qeydiyyatı ilə bağlı ASAN xidmət, SHXÇDX, və DİN ilə əməkdaşlıq aparılmışdır.

Təhsil Hüquqlarının Müdafiəsi

Təhsildən yayınan və ya attestatını ala bilməyən yeniyetmələrin təhsil hüququnun təmin edilməsi məqsədilə Elm və Təhsil Nazirliyi, Dövlət İmtahan Mərkəzi, və Bakı Təhsil İdarəsi ilə əlaqə saxlanılmış və müsbət nəticələr əldə edilmişdir.

2024-cü ildə

- 2 yeniyetmə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olmuşdur.

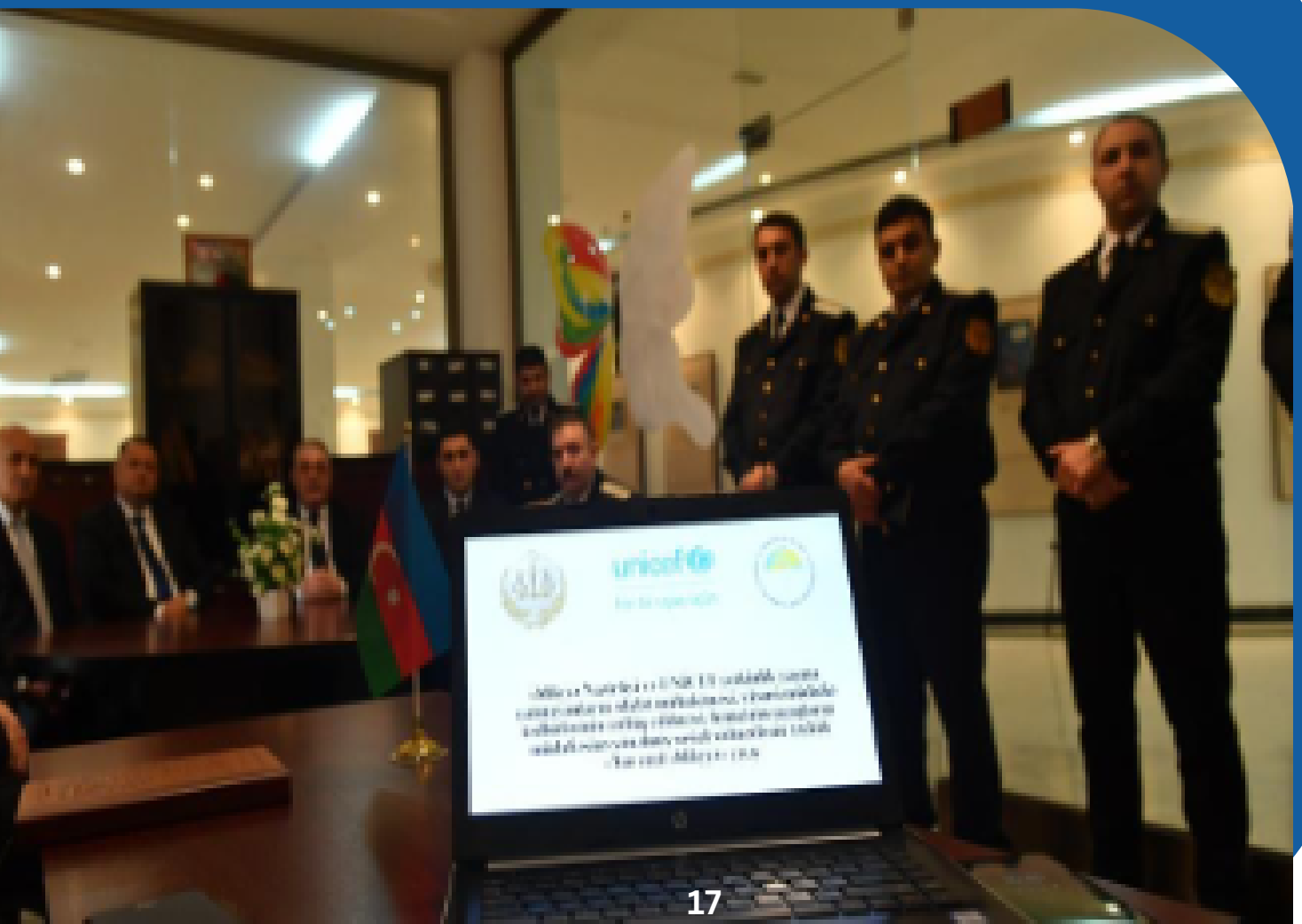
- 1 yeniyetmə peşə məktəbinə daxil olmuşdur.

Ali təhsil müəssisəsinə qəbul olan yeniyetmənin ixtisas seçimində kömək göstərilmişdir.

Polis İdarələrində Profilaktik Qeydiyyatda Olan Uşaqların Ailələri ilə İş

2024-cü il ərzində həm probasiya xidmətində qeydiyyatda olan, cəzaçəkmə müəssisəsindən çıxan, istintaq təcridxanasında olan, həmçinin Polis idarələrində qeydiyyatda olan və riskli davranışa meyilli YYÇ uşaqların ailələri ilə mərkəzdə görüş və ailəyə səfər olmaq üzrə 70-dən çox görüş təşkil edilmişdir.

- Profilaktik qeydiyyatda olan uşaqların valideynləri ilə əlaqə saxlanılmış, ilkin qiymətləndirmələr aparılmış və reabilitasiya işinə başlanılmışdır.
- Uşaqların maraq dairələrinə uyğun kurslara yönləndirilməsi təmin edilmişdir.

NƏTİCƏLƏR VƏ TÖVSIYƏLƏR

1. **Validəylərlə maarifləndirici seminarlar:** Validəylər üçün daha geniş təlimlər təşkil edilməsi, xüsusilə reabilitasiya prosesi və uşaqların psixoloji ehtiyacları mövzusunda.
2. **Davamlı hüquqi dəstək:** Məhkəmə prosesi davam edən və ya hüquqi yardıma ehtiyacı olan yeniyetmələr üçün daha çox hüquqi məsləhət xidməti təmin edilməsi.
3. **Əməkdaşlıq genişləndirilməsi:** Uşaqların təhsil hüquqlarını qorumaq üçün məktəblər və yerli təhsil idarələri ilə birgə fəaliyyətlərin artırılması.
4. **İşin davamlı monitorinqi:** Ailə və məktəblərə mütəmadi səfərlərin artırılması, həmçinin fərdi təhsilin təşkili üçün xüsusi proqramların yaradılması.

Reintegrasiya

Hazırda Tərbiyə müəssisəsində saxlanılan, azadlığa çıxmağına qısa müddət qalmış YYÇ-ilə sosial-psixoloji işlər aparılaraq azadlığa çıxdıqdan sonra cəmiyyətə adaptasiya olunmaları ilə üçün hazırlanmış, həmçinin azadlığa çıxmış YYÇ-in cəmiyyətə reintegrasiyası prosesi tərəfimizdən davam etdirilməkdədir.

Probasiya xidmətində qeydiyyatda olan YYÇ-ların reintegrasiyası istiqamətində aşağıdakı işlər aparılmışdır:

- 1.şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlərlə təmin olunması
- 2.müvafiq kurslara yönləndirilərək ödənişsiz təhsil almalarına imkan yaradılması
- 3.məhkəmə qərarlarına hüquqi baxış və məsləhət
- 4.sosial mühitin dəyişdirilməsi məqsədli qrup işləri
- 5 ailə və yaşayış şəraitinin sosial qiymətləndirilməsi
- 6.yaşayış yeri üzrə qeydiyyatda çətinliklərin aradan qaldırılması üçün müvafiq qurumlarla
- 7.danışıqların aparılması
- 8.tibbi müayinəyə və müalicəyə yönləndirmə, əməliyyatların edilməsi
- 9.İdman klubları ilə yönləndirmə edilməsi

Aparılan reintegrasiya işlərinin bir hissəsi olaraq, yetkinlik yaşına çatmayanların həmyaşıdları ilə sosial kommunikasiyasının inkişafı, fərdi motivasiya, cəmiyyətə integrasiyasının gücləndirilməsi və digər sosial-psixoloji faktları nəzərə alaraq, Bakı şəhər Probasiya İdarəsinin nəzarətində olan, üzərində məhkəmə hökmü ilə elektron qolbaq və ona qoşulu cihaz gəzdirən bir nəfər azyaşlının təhsil aldığı peşə məktəbi tərəfindən təşkil edilən, qrup tələbələri və müəllim heyətinin də iştirakı olmaqla, Quba şəhərinə bir gün ərzində ekskursiya etməsi məqsədilə rəsmi icazə əldə edilmişdir.

Eyni zamanda, yeniyetmələrlə aparılan reintegrasiya işləri çərçivəsində onların aqressivliyinin aradan qaldırılması və idarə olunması, avtomatik düşüncələrin təhlili və doğru analizi, ünsiyyət probleminin və deviant davranışın aradan qaldırılması, şəxsi inkişaf və karyera istiqamətində düzgün yönləndirməyə əsaslanan psixoloji seanslar keçirilmiş, həmçinin 96 YYÇ-nin maraqlarına və özünüinkişafına dəstək məqsədilə IT kurslarına gönləndirilmişdir.

Hüquqi yardım

Layihənin icrası müddətində Penitensiar Xidmətin Tərbiyə Müəssisəsində cəza çəkən uşaqlarla və onların valideynləri ilə Mərkəzin hüquqşünası məsləhət xarakterli görüşlər keçirərək onlara hüquqları və vəifələri haqqında məlumatlar vermiş, onların cəzalarının öyrənilməsi üçün məhkəmə işləri ilə tanış olmuş və məhkəmə işləri olan bir neçə yetkinlik yaşına çatmayanın işinə dair məhkəməyə müraciətlərinin hazırlanmasını həyata keçirmişdir.

Cari ildə mərkəzin hüquqşünası tərəfindən Tərbiyə müəssisəsində saxlanılan YYÇ-a göstərilən hüquqi

Cari ildə mərkəzin hüquqşünası tərəfindən Tərbiyə müəssisəsində saxlanılan YYÇ-a göstərilən hüquqi yardım və vəkillik xidmətləri aşağıdakı kimidir

1. Cinayət işi üzrə vəkillik fəaliyyəti:

- 1 yeniyetmə üçün hüquqi müdafiə təmin edilmişdir.

2. Kassasiya şikayətləri:

- 1 yeniyetmə üzrə Ali Məhkəməyə verilmiş kassasiya şikayəti qismən təmin edilmiş, nəticədə cəzasından 1 il azalma olmuşdur.
- 3 yeniyetmənin kassasiya şikayətləri təmin edilməmiş və cəzaları dəyişdirilmədən saxlanmışdır.

3. 20 yaşına qədər saxlanma məsələsi:

- Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin Cinayət Kollegiyasında 1 yeniyetmə üçün müdafiə işi aparılmışdır.
- Apellyasiya Məhkəməsi tərəfindən 20 yaşına qədər Tərbiyə Müəssisəsində saxlanması qərarı verilmişdir.

4. Valideynlərlə hüquqi məsləhət görüşləri:

- 12 yeniyetmənin valideynlərinə hüquqi məsləhətlər verilmişdir.

Bu fəaliyyətlər yeniyetmələrin hüquqlarının qorunması və onların hüquqi problemlərinin həllinə yönəlmişdir. Növbəti mərhələlərdə hüquqi dəstək sisteminin gücləndirilməsi və preventiv tədbirlərin artırılması tövsiyə edilir.

Yuvenal Ədliyyə Mərkəzi və Probasiya Xidməti Əməkdaşlığı Çərçivəsində Hüquqi Yardım və Reabilitasiya

1. Probasiya nəzarətində olan uşaqların dəstəklənməsi:

- Probasiya nəzarətində olan 1 yeniyetmə, həmçinin Polisin Profilaktik qeydiyyatında olan digər 1 yeniyetmə təkrar saxlanılmışdır.
- Mərkəzin vəkili tərəfindən hüquqi müdaxilə nəticəsində hər iki yeniyetmə qısa müddət ərzində sərbəst buraxılmışdır.

2. Təhsil hüquqlarının təmin edilməsi:

- 2 yeniyetmə peşə məktəbinə qəbul üçün müraciətlər etmişdir.
- Sosial işçilər və pedaqoqların dəstəyi ilə sənəd qəbulu tamamlanmış və hər iki yeniyetmə imtahan nəticələrinə əsasən peşə məktəbinə qəbul olunmuşdur.

3. İstintaq mərhələsində hüquqi yardım:

- 32 yeniyetmə ilə hüquqi məsləhət görüşləri keçirilmişdir.
- Təqsirləndirildikləri cinayət işləri hüquqşünas tərəfindən öyrənilmişdir.
- 3 yeniyetmə üzrə hüquqi müdafiə fəaliyyətinə başlanmışdır.

4. Məhkəmə müdafiə fəaliyyəti:

- 1 yeniyetmə və onun qardaşı üçün Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində hüquqi müdafiə təmin edilir.
- Digər 1 yeniyetmənin işi ilə bağlı Abşeron Rayon Məhkəməsində hüquqi yardım göstərilir.

Bu fəaliyyətlər Yuvenal Ədliyyə Mərkəzinin hüquqi dəstək və reabilitasiya işlərinin effektivliyini nümayiş etdirir. Yeniyetmələrin hüquqlarının müdafiəsi və onların cəmiyyətə reinteqrasiyasını dəstəkləmək üçün daha geniş miqyaslı preventiv tədbirlər görülməsi zəruridir.

Polisin profilaktik qeydiyyatında olan, Mərkəz tərəfindən sosial-psixoloji reabilitasiya, hüquqi yardım göstərilmiş, xüsusi qayğıya ehtiyacı olan (lal-kar) 1 nəfər azyaşlının Abşeron rayon Polis İdarəsində aparılan tədqiqatında mərkəzin vəkili uşağın hüquqlarını müdafiə edir.

“Uşaqyönümlü hüquqi yardım, Uşaqların hüquqlarının cinayət, inzibati və mülki instansiyalarda müdafiəsində vəkiliyyət fəaliyyəti və Uşaqyönümlü Ədalət Mühakiməsi” mövzularında 2024-cü ildə keçirilmiş Təlimlərdə iştirak edən şəxslərin siyahısı

Məkanlar

Nº	Məkanlar	Say (nəfər)
1	Lənkəran şəhəri, Lənkəran rayonu və ətraf rayonların vəkilləri	14
2	Şəki şəhəri Şəki rayonu və ətraf rayonların vəkilləri	10
3	BDU-nun Hüquq fakultəsinin tələbələri	80
4	Ədliyyə Akademiyasında icra və Probasiya məmurları	95
5	Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən vəkillər	110
6	Sumqayıt şəhərində fəaliyyət göstərən vəkillər	30
7	Ədliyyə Akademiyasının Vəkillər Kollegiyası ilə birgə(Uşaq aylığı çərçivəsində) vəkillər üçün təlim	28

Layihənin İcrası Müddətində Əldə Edilən Uğurlu Nəticələr

Reabilitasiya və Azadlığa Çıxış:

- Azadlığa çıxdıqdan sonra reabilitasiyaya davam edən 11 yeniyetmə.

İşlə Təminat:

- İşlə təmin olunan 5 yeniyetmə.

Sənəd Alınması:

- 16 yeniyetmənin sənədləri alınmışdır.

Hüquqi Yardım:

- Təcridxanada hüquqi işi aparılan 1 yeniyetmə.

Peşə Təhsili:

- Peşə təhsilinə yönləndirilən 2 yeniyetmə.

Təhsil İştirakı:

- 5 yeniyetmə buraxılış, kollec və ali təhsil imtahanlarında iştirak etmişdir.

Probasiya Qeydiyyatı:

- Probasiya qeydiyyatında hüquqları qorunan 4 yeniyetmə.

Səhiyyə Xidməti:

- 5 yeniyetmə səhiyyə xidmətinə yönləndirilmişdir.

Zərərli Vərdişlərdən Qurtulma:

- 4 yeniyetmə zərərli vərdişlərdən qurtulmuşdur.

Ailədaxili Münasibətlərin Yaxşılaşdırılması:

- 4 yeniyetmənin ailədaxili münasibətləri müsbətə yönəlmişdir.

Ailə Üzvləri Üçün Dəstək:

- 19 yeniyetmənin ailə üzvləri Mərkəzin digər xidmətlərinə yönləndirilmişdir.

Kurslara Yönləndirilənlər:

Müxtəlif kurslara yönləndirilmiş 96 yeniyetmə.

İşə Cəlb Olunma:

- 4 yeniyetmə işə cəlb olunmuşdur.

Təhsilə Bərpa Edilənlər:

- Təhsilə bərpa olunan 2 yeniyetmə.

Asudə Vaxtın Təşkili:

- 2 yeniyetmə AFFA və Gənclər və İdman Nazirliyinə müraciət edərək asudə vaxtlarının təşkili üçün dəstək almışdır.

Bu nəticələr layihənin məqsədlərinə nə dərəcədə nail olunduğunu və reabilitasiya proqramlarının təsirini göstərir. Yeniyetmələrin cəmiyyətə reinteqrasiyası və hüquqlarının qorunması istiqamətində mühüm addımlar atılmışdır.

İxtisaslaşdırılmış Təlimlər və Görüşlərdə İştirak

28 fevral 2024 – Mərkəzin hüquqşünası tərəfindən Şəki Regional Vəkil Bürosunun ətraf rayonların vəkilləri üçün "Uşaqyönümlü hüquqi yardım" mövzusunda təlim keçirilmişdir.

27 mart 2024 – UNICEF Azərbaycan nümayəndəliyi və Naxçıvan MR Ailə Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin təşkilatçılığı ilə Naxçıvanda uşaq müdafiəsi sahəsində çalışan şəxslər üçün "Uşaq Ədliyyəsində Beynəlxalq Standartlar və İstintaq Prosedurlarında Uşaqyönümlü Kommunikasiya", "Uşaqyönümlü Hüquqi Yardıma Dair Standartlar", "Uşaq Müdafiəsinin Əsasları, Uşaqlara Qarşı Zorakılığın Qarşısının Alınması və Sosial İşin Təşkili", "Uşaqlarla Psixoloji İşin Təşkili" mövzularında təlim.

23 aprel 2024 – Barnahus modeli ilə "Mümkün Mükəmməllik – Uşaqların Müdafiəsi Konfransı".

23 aprel 2024 – Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti yanında Yetkinlik Yaşına Çatmayanların İşləri və Hüquqlarının Müdafiəsi üzrə Komissiyanın fəaliyyəti çərçivəsində Regional İnkişaf İctimai Birliyi tərəfindən Küçə Mühitində olan Uşaqlarla iş sahəsində aidiyyəti qurumlar arasında fəaliyyət mexanizminin hazırlanması layihəsində təlim.

25 aprel 2024 – AR Vəkillər Kollegiyası Rəyasət Heyətinin üzvlərinin iştirakı ilə keçirilən rəsmi görüşdə Mərkəzin hüquqşünası Rafiq Alışov, Azərbaycan Respublikasının Vəkillər Kollegiyası tərəfindən Fəxri Hüquq Doktoru adı ilə təltif olunmuşdur.

31 may 2024 – Bakı şəhər Probasiya İdarəsində qeydiyyatda olan yeniyetmələr və onların ailələri ilə 1 iyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Gününə həsr olunmuş tədbir.

12 iyun 2024 – Ədliyyə Akademiyasında Ədliyyə işçiləri üçün "Uşaq Hüquqlarının Müdafiəsi və Uşaqyönümlü Yanaşma" mövzusunda təlim.

29 iyul-2 avqust 2024 – UNICEF Azərbaycan ofisinin dəstəyi ilə Türkiyədən dəvət olunmuş təlimçi tərəfindən Mərkəzin əməkdaşları üçün "Sosial İşdə Keys Menecment", "Sosial İşdə Superviziya" mövzularında təlim.

03 oktyabr 2024 – Mərkəzdə Bakı şəhər Probasiya İdarəsinin əməkdaşları ilə yönləndirilən keyslərin müzakirəsinə dair görüş.

22 oktyabr 2024 – İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyinin Peşə Təhsil Mərkəzində "Uşaq Hüquqları və Yuvenal Ədliyyə" ilə bağlı maarifləndirmə tədbiri.

30-31 oktyabr, 04-05 noyabr 2024 – Bakı Dövlət Universiteti ilə əməkdaşlıqda "Yuvenal Ədliyyə Uşaqyönümlü Yanaşma, Hüquq Mühafizə Orqanlarının Fəaliyyəti Sahəsində Uşaq Hüquqlarının Müdafiəsi" mövzusunda təlim.

04 noyabr 2024 – Uşaq Hüquqları Aylığı çərçivəsində Ədliyyə Akademiyasında "Ədliyyə İşçiləri ilə Uşaq Hüquqlarının Müdafiəsi və Uşaqyönümlü Yanaşma" mövzusunda online təlim.

20 noyabr 2024 – Sumqayıt şəhərində vəkillər kollegiyasının üzvləri üçün "Uşaqyönümlü Hüquqi Yardım" mövzusunda təlim.

20 oktyabr-20 noyabr 2024 – Uşaq Hüquqları Aylığı çərçivəsində Ədliyyə işçiləri ilə görüş və ali məktəbə qəbul olan uşaqlara hədiyyələrin təqdim olunması.

19 Dekabr 2024 – Koordinasiya Şurasının görüşü

Bu təlimlər və görüşlərdə iştirak, uşaqların hüquqlarının qorunmasına dair məlumatlılıq və bacarıqların inkişafını, həmçinin uşaq müdafiəsi sahəsində peşəkar yanaşmaların təşviqini təmin edir.

Yuvenal Ədliyyə Mərkəzinin Əməkdaşlıq Etdiyi Qurumlar

Yuxarıda sadalanan fəaliyyətlərin həyata keçirilməsi məqsədilə, Yuvenal Ədliyyə Mərkəzi mütəmadi olaraq aşağıdakı qurumlarla sıx əməkdaşlıqda fəaliyyət göstərmişdir:

1. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi və Ədliyyə Nazirliyi Probasiya Xidməti
2. Bakı şəhər Probasiya İdarəsi və Sumqayıt şəhər Probasiya Şöbəsi
3. Abşeron rayon Probasiya Şöbəsi və Penitensiar Xidmət
4. Ədliyyə Nazirliyinin Rayon Qeydiyyat İdarələri və Rayon İcra Şöbələri
5. Daxili İşlər Nazirliyi və Polis İdarələri/Şöbələri
6. Elm və Təhsil Nazirliyi, Gənclər və İdman Nazirliyi və Səhiyyə Nazirliyi
7. AQUPDK və Bakı Şəhər Baş Təhsil İdarəsi
8. Respublika Narkoloji Dispanseri, ASAN Xidmət və AFFA
9. DOST Agentliyi, İcbari Tibbi Sığorta Agentliyi, TƏBİB
10. AR Ağır Cinayət və Rayon Məhkəmələri
11. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və Sosial Xidmətlər Agentliyi
12. Dövlət Məşğulluq Agentliyi və Rayon İcra Hakimiyyətlərinin YYÇİHMK
13. Peşə Agentliyi, yerli poliklinikalar, xəstəxanalar
14. Məktəblər, tədris mərkəzləri və yerli və beynəlxalq biznes şirkətləri

Bu əməkdaşlıqların məqsədi, yetkinlik yaşına çatmayanların (YYÇ) hüquqlarını qorumaq, sosial və hüquqi problemlərinə həll yolları tapmaq, onların reabilitasiyasını dəstəkləmək və təhsil, səhiyyə, işlə təmin olunma, sosial xidmətlər kimi sahələrdə onlara yardımların göstərilməsi olub. Yuxarıda sadalanan müxtəlif dövlət və qeyri-dövlət qurumları ilə əməkdaşlıq, bu fəaliyyətlərin hərtərəfli və effektiv şəkildə həyata keçirilməsinə imkan vermişdir.

Görülen işlər və həyata keçirilən fəaliyyətlər barədə mütləqə sosial şəbəkə səhifələrində və KİV-də məlumatlar

1. <https://www.facebook.com/share/p/15NhYxGVf/>
2. <https://www.facebook.com/share/p/1M8oMERCJ9/>
3. <https://www.facebook.com/share/p/1AcSKRc8o3/>
4. <https://www.facebook.com/share/p/1DoNbAxXSS/>
5. <https://www.facebook.com/yuvenalmerkez/posts/pfbid02wX6dz4zvekoCCRmZCzoPnXtMGHFaoN9NPpAXHYjKNbQHmWLCNF7TykdcA4BNnXaJl>
6. <https://www.facebook.com/share/p/1GFjeVLu8F/>
7. <https://www.facebook.com/yuvenalmerkez/posts/pfbid0BGZ1bdWgJodVma3q6j8DGXCW3h9i>
8. <https://www.facebook.com/share/p/1LkHEzenXNEoWziAH6XC1VBQvcXDULWtZVcbFI>
9. <https://www.facebook.com/share/p/17ZPYkqte4/>
10. <https://www.facebook.com/share/p/19hp3w5hRu/>
11. <https://www.facebook.com/share/p/18Bqifm53H/>
12. <https://www.facebook.com/share/p/14Y9eXniMG/>
13. <https://www.facebook.com/share/p/18AX71mZtm/>
14. <https://www.facebook.com/share/p/1BHPKnMnRz/>

LAYİHƏNİN İCRASI MÜDDƏTİNDƏ RAST GƏLİNƏN ÇƏTİNLİKLƏR

1. İstintaq mərhələsində uşaqların təhsildən kənarda qalması və təhsil haqqında sənədlərin Tərbiyə müəssisəsinə göndərilməsində gecikmələr uşaqların daha aşağı sinifdən oxumaqlarına səbəb olur.

Polis idarələrində dindirilmədəki yanaşmalar (uşağın öz vəkili tanınamaması, dindirilmədə valideyn və ya qanuni nümayəndənin iştirakının təmin edilməməsi, uşaq psixoloqlarının olmaması, uşaqların fiziki zorakılığa məruz qalması).

3. Tədqiqat və ibtidai istintaq prosesində uşaqların müdafiə hüququnun pozulmasına yanaşmalar

4. Dövlət qurumları ilə qurulan uğurlu əməkdaşlıq nəticəsində Bakı, Abşeron və Sumqayıt ərazisindən Mərkəzə yönləndirilən uşaqların (riskli davranışa meyli, cinayət məsuliyyətinə cəlb edilən) sayının çoxluğu və problemlərin müxtəlifliyi nisbətində Mərkəzdə ixtisaslaşmış kadr sayının azlığı.

Keysin Nömrəsi 1

Keysin qısa təsviri:

M.Ə.X. adlı yeniyetmə Bakı şəhər Probasiya İdarəsi tərəfindən Yuvenal Ədliyyə Mərkəzinə yönləndirilmiş, ilkin qiymətləndirmə zamanı psixoloq və sosial işçi, yeniyetmənin sosial-psixoloji reabilitasiya və ailə dəstəyinə ehtiyacı olan yeniyetmə kimi qiymətləndirmişdir. Onun ailə şəraitinin ağır olması, hüquqi və maddi problemləri, təhsil imkanlarının məhdudluğu və cəza tədbirləri ilə bağlı çətinlikləri əsas problemlər kimi müəyyən edilmişdir.

Görülmüş işlər və addımlar:

1. Sosial-psixoloji reabilitasiya:

- Mərkəzdə psixoloq və sosial işçi tərəfindən yeniyetmə ilə mütəmadi sosial-psixoloji işlər aparılmış, ailəyə səfər edilərək sosial vəziyyəti yerində qiymətləndirilmişdir.

2. Hüquqi sənədlərin əldə edilməsi:

- Doğum şəhadətnaməsi: İtirilmiş sənədin dublikatı Yasamal rayon Qeydiyyat İdarəsindən əldə edilmişdir.
- Hərbi qeydiyyat: Xətai rayon Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinə müraciət edilərək ilkin qeydiyyat həyata keçirilmişdir.
- Şəxsiyyət vəsiqəsi: Ailənin çətinlikləri nəzərə alınaraq, Səyyar ASAN Xidmət vasitəsilə yeniyetmə üçün şəxsiyyət vəsiqəsi hazırlanmışdır.

3. Ailəyə tibbi dəstək:

- Ananın səhhətindəki problemlərlə bağlı TƏBİB-ə müraciət edilərək tibbi müayinə və müalicə təşkil edilmişdir.

4. Elektron nəzarət vasitəsinin təmiri və hüquqi müdafiə:

- Ehtiyatsızlıq zəmnində baş vermiş elektron qolbağın qırılması ilə bağlı müəyyən cəza növü tətbiq edilmiş, ancaq yaranan problemdə sosial-psixoloji reabilitasiyanın uğurları əsas götürülərək məhkəməyə müsbət rəy təqdim edilmiş, cəza növünün dəyişdirilməsinin qarşısı alınmışdır.

5. Təhsil hüququ və dəstək:

- Ali təhsil hazırlığı dövründə yeniyetmə üçün məktəb müəllimləri və xeyriyyə təşkilatlarının köməyi ilə fərdi dərslər təşkil edilmişdir.
- Azərbaycan Tarixi üzrə xüsusi müəllim təyin edilmiş, dərs materialları və müəllim ödənişi təmin edilmişdir.
- Bakı Slavyan Universitetində ödənişli əsaslarla qəbul olunan yeniyetmənin təhsil haqqından tam azad edilməsi üçün Elm və Təhsil Nazirliyi ilə əməkdaşlıq edilmişdir.

6. Atanın ölümünün hüquqi təsdiqi:

- Atanın ölüm faktı Xətai rayon Məhkəməsi tərəfindən təsdiqlənmişdir.

Keysin Nömrəsi 2

Keysin qısa təsviri:

Yetkinlik yaşına çatmayan H.R.E. oğlu Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin 127.2.3-cü maddəsi ilə azadlığın məhdudlaşdırılması cəzasına məhkum edilmiş və Bakı şəhər Probasiya İdarəsi tərəfindən Yuvenal Ədliyyə Mərkəzinə sosial-psixoloji reabilitasiya üçün yönləndirilmişdir. Ailənin sosial-maddi vəziyyəti çətin idi, yeniyetmənin təhsil müəssisəsi yaşayış yerindən uzaqda yerləşir və bu, onun təhsilə marağını azaltmaqla yanaşı, ailənin maddi imkanlarına da mənfi təsir edirdi.

Görülmüş işlər və addımlar:

Sosial-psixoloji reabilitasiya işi:

Yeniyetmə və valideyni ilə ilkin görüşlər keçirildi, reabilitasiya prosesinin mahiyyəti izah edildi.

Valideynlə fərdi görüşlərdə psixoloji dəstək və hüquqi məsləhətlər verildi, uşaq hüquqları ilə bağlı maarifləndirmə aparıldı.

Təhsil hüququ və dəstək:

Peşə liseyinin məsafə problemi araşdırıldı. Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyinə müraciət edilərək, Peşə Agentliyinin dəstəyi ilə H.R.E.-nin təhsili 17 sayılı Peşə Liseyinə köçürüldü.

Sosial kommunikasiyanın gücləndirilməsi:

Həmyaşıdları və müəllimləri ilə sosial integrasiya məqsədilə Peşə Liseyi tərəfindən təşkil olunan Quba şəhərinə bir günlük ekskursiya üçün icazə alındı və səfər uğurla təşkil edildi.

Cəzanın şərti olaraq vaxtından əvvəl azad edilməsi:

Cinayət Prosessual Məcəllənin 509.1-ci maddəsinə əsasən, cəzanın çəkilməmiş hissəsindən şərti olaraq vaxtından əvvəl azad edilməsi üçün Nizami rayon Məhkəməsinə müraciət hazırlanmasına köməklik göstərildi. Probasiya İdarəsinə H.R.E. ilə aparılan sosial-psixoloji reabilitasiya barədə müsbət rəy təqdim edildi.

Yönləndirilmiş müəssisələr:

Peşə Agentliyi: Təhsil müəssisəsinin dəyişdirilməsi. Elm və Təhsil Nazirliyi: Rəsmi müraciətlərin qəbul edilməsi. Nizami Rayon Məhkəməsi: Cəzanın çəkilməmiş hissəsindən şərti azad olunma ilə bağlı müraciətin baxılması. Bakı şəhər Probasiya İdarəsi: Sosial-psixoloji reabilitasiya dəstəyinin izlənilməsi və rəyin təqdim edilməsi.

Uğurlu nəticələr:

H.R.E. oğlu faktiki yaşayış yerinə yaxın təhsil müəssisəsinə köçürülərək təhsilə davamlılığı təmin edilmişdir. Sosial-psixoloji reabilitasiya çərçivəsində həmyaşıdları ilə sosial integrasiyası gücləndirilmiş, Quba ekskursiyası zamanı ictimai qaydalara riayət etmişdir. Yeniyetmə ilə iş davam etdirilir və onun cəmiyyətə reintegrasiyası üçün müsbət şərait yaradılmışdır. Uğurlu sosial-psixoloji reabilitasiyadan sonra 1 YYÇ-nın cəzanın çəkilməmiş hissəsindən şərti azad edilməsi üçün Nizami Rayon Məhkəməsinə müraciət edilmiş, lakin məhkəmə tərəfindən müraciət təmin edilməmişdir. Mərkəzin vəkili tərəfindən Nizami rayon Məhkəməsinin müvafiq qərarından Apellyasiya şikayəti hazırlanaraq aidiyyəti üzrə göndərilmiş, hazırda məhkəmə iclasının keçirilmə vaxtı gözlənilməkdədir.

Keysin Nömrəsi 3

Keysin qısa təsviri:

Q.Ş.N. oğlu Cinayət Məcəlləsinin 177-ci maddəsi ilə 1 il müddətinə azadlığın məhdudlaşdırılması cəzasına məhkum edilmiş və Sumqayıt şəhər Probasiya Şöbəsi tərəfindən Yuvenal Ədliyyə Mərkəzinə yönləndirilmişdir. Ailəsinin maddi vəziyyəti aşağı idi, atası ayrı yaşayırdı. Yeniyetmə təhsilini davam etdirmək istəyirdi, lakin bunun üçün dəstəyə ehtiyac duyurdu.

Görülmüş işlər və addımlar:

Sosial-psixoloji reabilitasiya:

Yeniyetmə və valideyni ilə ilkin görüşlər keçirilmiş, reabilitasiya prosesinin məqsəd və mahiyyəti izah edilmişdir. Q.Ş.N. fərdi görüşlərdə və qrup işlərində aktiv iştirak etmiş, sosial və davranış bacarıqlarını inkişaf etdirmək üçün çalışmışdır.

Təhsil hüququ və dəstək:

Yeniyetmənin təhsilini davam etdirmək arzusu nəzərə alınaraq, mərkəzin sosial işçiləri tərəfindən peşə məktəblərinə qəbul prosesi üçün dəstək göstərilmişdir. Nəticədə Q.Ş.N. İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyinin Peşə Təhsili Mərkəzinə qəbul olunmuşdur.

Ailənin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması:

Ailə qiymətləndirilmiş və Ünvanlı Sosial Yardımın alınması üçün Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə müraciət edilmişdir. Yeniyetmənin qanunvericiliyə uyğun işləməsi üçün müvafiq qurumlara müraciət olunmuşdur.

Monitoring:

Probasiya Şöbəsinə qeydiyyat müddəti bitdikdən sonra da Q.Ş.N.-nin təhsil aldığı məktəb və valideyni ilə mütəmadi əlaqə saxlanılmış, təhsili və sosial vəziyyəti nəzarətdə saxlanılmışdır.

Yönləndirilmiş müəssisələr:

Peşə Təhsili Mərkəzi: Təhsil qəbul prosesinin dəstəklənməsi.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi: Ünvanlı Sosial Yardımın təmini və məşğulluq dəstəyi.

Sumqayıt şəhər Probasiya Şöbəsi: Sosial-psixoloji reabilitasiya zamanı koordinasiya.

Uğurlu nəticələr:

Q.Ş.N. oğlu "Sənaye və mülki binalarda elektrik avadanlıqlarının quraşdırılması və istismarı" ixtisası üzrə təhsil almağa başlamışdır. Ailəsinə Ünvanlı Sosial Yardım əldə etmək üçün dəstək göstərilmiş, yeniyetmənin təhsili və sosial integrasiyası üçün davamlı işlər aparılmışdır. Probasiya müddəti başa çatsa da, Q.Ş.N.-nin təhsil və sosial vəziyyəti nəzarətdə saxlanılaraq inkişaf etdirilir.

Yönləndirilmiş Müəssisələr:

- Bakı şəhər Probasiya İdarəsi
- Yuvenal Ədliyyə Mərkəzi
- TƏBİB
- ASAN Xidmət
- Yasamal rayon Qeydiyyat İdarəsi
- Xətai rayon Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti
- Elm və Təhsil Nazirliyi
- Bakı Slavyan Universiteti
- Xeyriyyə təşkilatları

Keysin Uğurlu Nəticələri:

- Yeniyetmə "Rus dili və ədəbiyyatı" ixtisası üzrə Bakı Slavyan Universitetinə qəbul olunmuşdur.
- Təhsil haqqından tam azad edilmişdir.
- Ailənin tibbi və hüquqi problemləri həll edilmiş, sənədlər tam şəkildə bərpa olunmuşdur.
- Elektron nəzarət vasitəsi ilə bağlı hüquqi problem həll edilmişdir.
- Yeniyetmə ilə sosial-psixoloji reabilitasiya və təhsil dəstəyi davam etdirilir.

Görüşlerin Foto Hesabatı

